

В. А. Афанасьєв

Асоціація художників Червоної України

АСОЦІАЦІЯ ХУДОЖНИКІВ ЧЕРВОНОЇ УКРАЇНИ (АХЧУ) – творче об'єднання українських радянських художників. Ініціат. група АХЧУ виникла 1923 у Києві, а статут офіційно затверджено у серпні 1926. Схвалювала відому декларацію Асоц. художників рев. Росії (АРМУ) від 1922. Осн. мета – об'єднання митців для актив. участі в соціаліст. буд-ві на основі «реалістичного» відтворення рев. дійсності, творчого опанування прогрес. традицій вітчизн. мистецтва, насамперед художників-передвижників. Відбулося 2 всеукр. з'їзди АХЧУ (1928, 1930). Асоц. мала філії в Києві, Харкові, Полтаві, Одесі, Чернігові, Херсоні, Миколаєві та уповноважених в ін. містах. Організовувала виставки творів чл. АХЧУ у Києві (1925, 1926), Полтаві (1927, 1928), Чернігові (1928–29); пересувні експозиції «По селах, містечках та містах України» (березень – травень 1926) та «Культпохід на Донбас» (1930, виставлялася у 20-ти містах); разом з АРМУ – респ. виставку в Харкові (1927), на якій експонувались твори 111-ти художників, виставку плаката в Миколаєві (1931). Брала участь у заг.-респ. виставках Наркомосу УСРР (1927–30), на виставці «Мистецтво народів СРСР» (1927, Москва). Силами АХЧУ здійснено художнє оформлення Харкова до 10-ї річниці більшов. перевороту та декорації для 10-ти Палаців культури Донбасу (1927). Творчість чл. АХЧУ засвідчила досягнення молодого укр. рад. мистецтва в істор. ([Ф. Кричевський](#), [І. Їжакевич](#), [Г. Світлицький](#), [П. Васильєв](#), [П. Носко](#)), портрет. ([М. Козик](#), [М. Жук](#), [Ф. Кричевський](#), [Ф. Красицький](#)), побут. ([В. Коровчинський](#), [А. Черкаський](#), [О. Сиротенко](#), [К. Трохименко](#), [І. Хворостецький](#)) жанрах. Символіст. та стилізатор. пошуки притаманні творчості [Ю. Михайлова](#) та [М. Жука](#). 1929 київ. група членів вийшла зі складу АХЧУ й засн. Укр. мист. об'єднання. 1930 АХЧУ перетворилася на [Всеукраїнську асоціацію пролетарських митців](#). АХЧУ мала власне видавництво з плакат. майстернею при ньому (1929–32), матеріали якого успадкувало видавництво «Мистецтво».

Рекомендована література

1. М. К. Асоціація художників Червоної України (АХЧУ) // РМ. 1928. № 6;
2. Перша виставка АХЧУ, Херсонська філія. 7. XI – 7. XII. 1930: Каталог. Х., 1930;
3. Р. К. В Асоціації художників Червоної України // Гарт. 1930. № 7, 8.

Бібліографічний опис:

Асоціація художників Червоної України / В. А. Афанасьєв // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2001. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-44486>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).